

De vorbă cu Carl Olof Jacobsson

Secretarul General al Academiei Regale Suedeze de Științe

Luna decembrie este luna dedicată lui Nobel și a festivităților care au loc la Stockholm în legătură cu decernarea Premiilor Nobel. Cum și cine hotărăște cum se vor decerna premiile sînt întrebări pe care ni le punem adesea.

L-am întîlnit pe Carl-Olof Jacobsson, actualul Secretar General al Academiei Regale de Științe Suedeză (Kungliga Vetenskapliga Akademien) și l-am rugat să-mi vorbească despre felul cum sînt aleși laureații Nobel în fiecare an și alte câteva probleme legate de Academie.

Silvia Constantinescu: Cei mai mulți cititorii ai CURIERULUI ROMÂNESC nu te cunosc. Te rog să te prezinti.

Carl Olof Jacobsson: Mă numesc, așadar, Carl-Olof Jacobsson. Am făcut studii în Uppsala ca biolog. Am fost timp de douăzeci de ani profesor de zoologie la Uppsala. Domeniul meu de cercetare este ceea ce se numește Developed Neural Embryology. Corespondentul suedez al termenului este mai greu de găsit, dar s-ar putea spune că este vorba despre dezvoltarea sistemului nervos în timpul dezvoltării embrionare. În Uppsala am lucrat mult. Am fost timp de doisprezece ani decanul facultăților de matematică, științele naturii și tehnice și aceasta a făcut poate că am căpătat o vedere de ansamblu asupra științelor naturii, care s-a potrivit bine cînd am primit noua funcție pe care o am acum, care se numește Secretar Permanent al Academiei de științe. Obişnuim să o traducem în engleză cu *Secretary General*, dar aceasta spune de fapt foarte puțin. Eu sînt din Suedia de vest și m-am născut într-o provincie mică, numită Dalssland. Am fost căsătorit, am făcut foarte mult pentru căsnicia mea timp de patruzeci și cinci de ani. S-a terminat acum. Soția mea a murit acum patru ani. Am trei copii și șapte nepoți și am marea fericire de a-i avea în jurul meu. Ei locuiesc în prezent în Suedia chiar în Uppsala toți copiii, ceea ce este neobișnuit astăzi. În general, dacă vrei să mai afli ceva personal despre mine, pot să spun că m-am ocupat foarte mult de canto și muzică.

S.C.: Chiar vroiam să te întreb despre aceasta, căci citisem în "Vem är det" că ai fost președintele unei asociații corale între 1969 și 1975. Și deoarece muzica, mai precis opera, mă interesează și pe mine, aș vrea să te rog să-mi povestești ceva mai mult despre aceasta.

C.O.J.: Da, acest cor este poate unul dintre cele mai cunoscute din Suedia, se numește Orfei Drängar (Băieții de curte ai lui Orfeu, n.t.), sau doar O.D. Este un cor bărbătesc, ceea ce este ceva remarcabil astăzi, deoarece în mod normal se consideră că ansamblurile corale bărbătești sînt perimate, dar există foarte multă muzică de calitate care este scrisă pentru voci bărbătești. Aceasta se știe și în România, unde există deasemenea destul de bune, foarte bune coruri bărbătești. Acest cor a avut dirijori celebri, foarte cunoscuți dealungul timpurilor. Hugo Alfvén, care a fost unul din marii muzicienii, a fost dirijorul acestui cor timp de trezeci și opt de ani. Eric Ericsson a fost deasemeni peste patruzeci de ani, așa că avem un repertor foarte frumos. Am cîntat, am dat concerte pe tot globul, am putea spune, și am călătorit foarte mult.

S.C.: Acesta este marele tău hobby?

C.O.J.: Da, s-ar putea spune că da. Acum nu mai cînt activ în cor. Avem o hotărîre care spune că atunci cînd ești puțin peste cincizeci de ani să te gîndești să-și lași pe tineri să intre în schimb, dar eu am rămas

totuși în cor ca președinte de onoare și particip destul de des.

S.C.: Am citit deasemenea că ai fost un timp mai îndelungat președintele Universității Populare.

C.O.J.: Am fost președintele secției din Uppsala și acum sînt în continuare președinte la Universitatea Populară, adică pentru întreaga Suedia, întreaga uniune.

Carl-Olof Jacobsson.

Foto: Anne-Marie Ciupitu/© CR.

S.C.: Și acum să vorbim despre funcția de Secretar Permanent al Academiei, căci acest titlu nu prea spune nimic.

C.O.J.: Înt-adevăr. În mare sînt răspunzător de întreaga activitate a Academiei. Academia are un președinte, care este compus dintr-un PRESES, adică un președinte și trei vice PRESIDES și fac parte și eu din prezidiu, dar președinții sînt, (preses și presidies) sînt, ca să zic așa, președinte în Academie, dar își păstrează munca lor obișnuită pur și simplu în procent de sută la sută, așa încît munca mea este de a conduce activitatea de zi cu zi. Așa că eu sînt singurul membru al Academiei care este salariat de către Academie. Eu lucrez în proporție de o sută de procente aici la Academie. Aceasta înseamnă că eu trebuie, că eu răspund de toată activitatea.

S.C.: Academia Regală de Științe Suedeză este cunoscută în toată lumea în special pentru premiul Nobel de chimie și fizică care se decernează anual

din 1901, dar Academia are o istorie mai veche. Ai vrea să indicii pe scurt cele mai importante momente din istoria Academiei?

C.O.J.: Academia a fost fondată în 1739 de un număr de cercetători tineri, care au fost în străinătate și au văzut că erau pe cale să se nască o nouă geologie, o nouă fizică, o nouă matematică. Ei văzuseră deasemenea că aceste științe erau utile pentru societate în mai multe feluri, pentru viața economică și așa mai departe. Și cînd s-au reîntors acasă erau plini de nerăbdare să transpună toate acestea la condițiile suedeze. Văzuseră că în străinătate erau academii care făceau tocmai această muncă, adunau cunoștințe din toate părțile și aveau grije ca acestea să fie răspîndite. Ei voiau așadar să fondeze o academie, care să fie puțin diferită de acele asociații erudite care existau deja în Suedia, dar care mai ales se ocupau de științe clasice de diferite feluri. Voiau să fondeze o academie, care să transmită societății cunoștințe din științele naturii care să se poată folosi din punct de vedere economic, la un fel de importanță specifică pentru economia suedeză, și asta au făcut ei la început. Apoi academia a devenit o academie de științe "curată", care mai ales stimulează cercetarea de bază și alte cercetări, dar la care sîntem nemaipomenit de interesați în continuare să răspîndim în societate descoperirile ce există în diferite feluri prin a produce literatură de știință popularizată, prin a trimite conferențieri în toată țara, prin a acționa ca institutorii din Suedia să aibă un contact cît se poate de intim cu cercetarea și prin a publica literatură despre cercetarea mai dificilă, despre cercetarea care nu este ușor imediat de înțeles pentru toți.

S.C.: Care este cea mai importantă sarcină pe care o are astăzi Academia de Științe?

C.O.J.: Este greu de spus care este cea mai importantă. În statutele noastre este scris să promovăm cercetarea suedeză și noi înșine credem că facem acest lucru cel mai bine prin a face să se producă un schimb cît mai mare între cercetarea internațională și cea suedeză. Muncim așadar ca să aducem în Suedia cercetători din străinătate la simpozioane, conferințe, prelegeri, să facem ca cercetătorii suedezi să iasă în lume, să facem contacte cu organizații din afara Suediei. Participă foarte activ la diverse forme de proiecte de cercetare, care au loc în afara Suediei. Este deosebit de important să ajungem la această colaborare. Nu este la fel de greu astăzi cum a fost mai înainte. Toți cercetătorii vor ei înșiși, au ei înșiși posibilități să iasă, dar este în continuare mai greu de obținut această cooperare și asta mai ales în anumite domenii interdisciplinare ca mediul înconjurător, problema populației ș.a.m.d. în care am muncit foarte activ. O altă sarcină foarte importantă, așa cum ni se pare nouă, este să fim sfătuitoarea guvernului în probleme științifice. Primim adesea sarcini de la guvern ca să cercetăm tot felul de lucruri, să aflăm tot felul de lucruri.

Trimitem deasemeni la guvern la intervale regulate punctele noastre de vedere asupra problemelor și politicii de cercetare. Acel dialog pe care-l ducem în acest fel cu guvernul și parlamentul este foarte valoros și cred, foarte important. Edităm publicații, publicații internaționale, care se răspîndesc și care ajută să venim în contact cu restul lumii. Avem apoi șapte institute științifice.

De fapt, cum știi, o academie în Suedia nu este același lucru cu academiile din Europa Centrală și Răsăriteană, unde academiile erau un fel de